

Dosarul nr. 3ra-973/21

Prima instanță, Judecătoria Chișinău, sediul Rîșcani (jud: O. Melniciuc)
Instanța de apel, Curtea de Apel Chișinău (jud: A. Bostan, G. Dașchevici, V. Negru)

Î N C H E I E R E

17 noiembrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul civil, comercial și de contencios administrativ
al Curții Supreme de Justiție

în componența:

Președintele completului, judecătorul
judecătorii

Tamara Chișca-Doneva
Nicolae Craiu
Aliona Miron

examinând admisibilitatea recursului depus de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” în proces de restructurare, reprezentată de administratorul Jitaru Constantin și avocata Tatiana Iovu,

în cauza de contencios administrativ, la cererea de chemare în judecată depusă de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” în proces de restructurare împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind radierea din registrul fiscal de stat a obligațiilor fiscale,

împotriva deciziei din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat, s-a casat hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii în contencios administrativ depusă de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” în proces de restructurare ca neîntemeiată

c o n s t a t ă :

La 06 martie 2020 SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare a depus cerere de chemare în judecată în procedura contenciosului administrativ împotriva Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru cu privire la anularea actului administrativ și obligarea emiterii actului administrativ privind radierea din registrul fiscal de stat a obligațiilor fiscale.

În motivarea acțiunii reclamanta a indicat că prin decizia din 18 iunie 2014 a Curții Supreme de Justiție în privința sa a fost intentată procedura de insolvență.

Prin decizia suplimentară din 05 noiembrie 2014 a Curții Supreme de Justiție a fost stabilită ședința de validare a creanțelor creditorilor împotriva patrimoniului său pentru data de 10 ianuarie 2015.

Prin încheierea din 25 martie 2015 a Curții de Apel Chișinău în privința ei a fost intentată procedura de restructurare.

Prin hotărârea din 10 iunie 2015 a Curții de Apel Chișinău în privința sa a fost confirmat planul procedurii de restructurare.

Ca urmare a intentării procedurii de insolvență a fost supusă controlului fiscal total în rezultatul căruia la 12 noiembrie 2014 Serviciul Fiscal de Stat a emis decizia nr. 2095-C asupra cazului de încălcare fiscală a contribuabilului, prin care au fost calculate obligații fiscale suplimentare al BNM în sumă de 506.908 lei inclusiv plăți de bază în sumă de 354.838 de lei, precum și amenzi și penalități în sumă de 152.070 de lei.

La 15 aprilie 2019, Serviciul Fiscal de Stat s-a adresat în instanța de insolvență cu cerere, solicitând repunerea în termen și validarea creanței în sumă de 506 908 lei față de ea.

Prin încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești a fost respinsă cererea Serviciului Fiscal de Stat privind repunerea în termen a cererii de validare a creanței în sumă suplimentară în cadrul procesului de insolvență față de ea.

Prin decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău a fost respins recursul declarat de Serviciul Fiscal de Stat și a fost menținută încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești.

La 20 decembrie 2019 s-a adresat Serviciului Fiscal de Stat cu cerere, solicitând emiterea unui act administrativ de radiere din contul curent generalizat al său a creanței chirografare în sumă de 506.908 lei, precum și radierea penalităților și amenzilor aplicate nelegitim.

Prin răspunsul nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020 a Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat i-a fost refuzat în admiterea cererii, motivând prin faptul că obligația fiscală în sumă de 506 908 lei, inclusiv plăți de bază în sumă de 354.838 de lei și amenzi și penalități în sumă de 152.070 de lei, este certă, iar decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, prin care a fost menținută încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătorei Orhei, sediul Telenești, se referă doar la repunerea în termen a cererii de validare a creanțelor suplimentare, fapt pentru care obligațiile fiscale nu pot fi anulate.

Reclamanta a notat că la 22 ianuarie 2020 a depus contestație împotriva refuzului organului fiscal de radiere din contul curent generalizat al său a creanțelor nevalidate de instanța de insolvență, expus în răspunsul nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020 a Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, însă prin decizia nr. 33 din 06 februarie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat, contestația sa a fost respinsă. Serviciul Fiscal de Stat a motivat soluția sa prin faptul că sumele obligației fiscale calculate conform deciziei nr. 2094-C din 12 noiembrie 2014 a Serviciului Fiscal de Stat în mărime de 506.908 lei constituie o obligație fiscală certă, confirmată prin hotărâre judecătorească irevocabilă, iar faptul că această sumă nu a fost inclusă în programul de plată a creanțelor SA „Orhei-Vin” aflată în procedură de restructurare, nu constituie temei de anulare a acestor obligații din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat. Decizia respectivă i-a fost comunicată la 11 februarie 2020.

Reclamanta consideră că acțiunile organului fiscal manifestate în răspunsul nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020, prin care i s-a refuzat în radierea din registrul fiscal de stat din evidență specială a creanțelor nevalidate în mărime de 506 908 lei, precum și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 33 din 06 februarie 2020 pe marginea contestației împotriva acțiunii funcționarului fiscal, din cadrul Direcției generale administrare fiscală Centru, prin care a fost respinsă contestația, sunt neîntemeiate și ilegale, din următoarele considerente.

Serviciul Fiscal de Stat a examinat în mod tendențios și subiectiv cererea sa privind emiterea unui act administrativ de radiere din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat a creanțelor nevalidate în cuantum de 506 908 lei, aplicând în mod eronat prevederile legale.

Este eronat argumentul pârâtei precum că obligația fiscală în sumă de 506 908 lei, inclusiv plăți de bază în sumă de 354 838 de lei și amenzi și penalități în sumă de 152 070 de lei, este certă, iar decizia din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău se referă doar la cererea de repunere în termen a cererii de validare, dar nu și la validarea creanței, deoarece contravine prevederilor art. 140-145 din Legea insolvenței nr. 149 din 29 iunie 2012.

Conform art. 140 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței, dacă are o creanță față de debitor născută anterior datei deschiderii procedurii, creditorul înaintează în scris creanța, indiferent de tipul ei, printr-o cerere de admitere a creanțelor adresată instanței de judecată care examinează cauza de insolvență a debitorului. Cererile de admitere a creanțelor se consemnează într-un registru, care se păstrează în instanță. Cererea de admitere a creanței se depune în termenul stabilit în hotărârea de deschidere a procedurii sau în termenul indicat în notificarea administratorului provizoriu. Termenul-limită pentru creditori privind înregistrarea cererii de admitere a creanțelor în vederea întocmirii tabelului preliminar este de 30 de zile, iar pentru întocmirea tabelului definitiv, de 45 de zile de la data intrării în procedură. Excepție fac obligațiile fiscale al căror termen este de 90 de zile de la data intrării în procedură.

Potrivit art. 141 alin. (1) din aceeași Lege, cererea de admitere a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art.19.

Din dispozițiile art. 145 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, rezultă că, cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterior intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor până la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărârea instanței de insolvență, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia.

Astfel, prin încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, menținută prin decizia irevocabilă din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care are puterea lucrului judecat, cert s-a constatat faptul că Serviciul Fiscal de Stat a înaintat tardiv spre validare creanța în valoare de 506 908 lei. Respectiva creanță nu a fost validată de instanța de insolvență, nefiind inclusă în tabelul definitiv consolidat al creanțelor.

Reclamanta a susținut că reieșind din normele de drept citate supra, organul fiscal a omis dreptul de a-și valida creanțele în valoare de 506 908 lei, fapt ce denotă că acestea urmează să fie radiate din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, or, în sensul art.143 din Legea insolvenței, urmează a fi executate doar creanțele validate și consemnate în tabelul definitiv consolidat.

Totodată, conform art. 170 din Codul fiscal, stingerea obligației fiscale se face prin: achitare, anulare, prescripție, scădere, compensare sau executare silită.

Potrivit ar. 172 alin. (1) și (2) din Codul fiscal, stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin acte cu caracter general sau individual, adoptate conform legislației. Stingerea obligației fiscale, inclusiv a restanțelor, prin anulare se efectuează prin actele organelor de drept și judiciare privind radierea din Registrul fiscal de stat, în mod obligatoriu definitive și irevocabile, adoptate conform legislației.

Iar, din dispozițiile art. 173 din Codul fiscal rezultă că, dacă nu a fost exercitat în termenele prevăzute de prezentul cod, dreptul statului de a determina obligația fiscală sau de a o executa silit se stinge prin prescripție în modul stabilit de Guvern. Concomitent, se stinge și obligația fiscală a contribuabilului. Stingerea obligației fiscale în urma survenirii termenelor de prescripție se face în baza unei decizii scrise a conducerii organelor cu atribuții de administrare fiscală care administrează obligația fiscală respectivă, iar în cazul serviciului de colectare a impozitelor și taxelor locale – în baza deciziei adoptate de către consiliul local.

În contextul enunțat, SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare a solicitat admiterea acțiunii, anularea deciziei nr. 33 din 06 februarie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat emisă pe marginea contestației sale împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Direcției Generale Administrare Fiscală Centru, anularea răspunsului nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020 a Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, prin care a fost refuzată cererea sa privind radierea din registrul fiscal de stat a creanțelor nevalidate în valoare de 506.908 lei, cu obligarea Serviciului Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru să emită act administrativ, prin care să fie dispusă radierea din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat a obligațiilor fiscale prescrise și nevalidate în sumă de 506.908 lei înregistrate după sine.

Prin hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani a fost admisă acțiunea în contencios administrativ depusă de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare. A fost anulat refuzul Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat privind radierea din registrul fiscal de stat a creanțelor nevalidate în valoare de 506 908 lei, expus în răspunsul nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020. A fost anulată decizia nr. 33 din 06 februarie 2020 a Serviciului Fiscal de Stat emisă pe marginea contestației SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare împotriva acțiunii funcționarului fiscal din cadrul Direcției Generale Administrare Fiscală Centru. A fost obligat Serviciul Fiscal de Stat, prin intermediul organelor cu atribuții de administrare fiscală, care administrează obligația fiscală respectivă, să emită act administrativ privind radierea din contul curent generalizat al SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat a obligațiilor fiscale prescrise și nevalidate în sumă de 506.908 lei înregistrate după SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare.

Prima instanță a motivat soluția prin faptul că cert s-a stabilit că cererea din 13 aprilie 2019 a Serviciului Fiscal de Stat, prin care a solicitat instanței de insolvență repunerea în termen și validarea creanței chirografare suplimentare în sumă de 506 908 lei, inclusiv creanța chirografară de rangul II în sumă de 354 838 de lei și creanța chirografară de rangul VI în sumă de 152 070 de lei, a fost respinsă prin încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, menținută prin decizia irevocabilă din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău.

Cu trimitere la prevederile art.140 alin. (1) și (2), art. 141 alin. (1) și art. 145 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, prima instanță a stabilit că odată ce a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanței în cadrul procesului de insolvență, creanța Serviciului Fiscal de Stat față de debitorul SA „Orhei-Vin”, în sumă de 506 908 lei, calculată conform deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei nr.2094-c din 12 noiembrie 2014, este prescrisă.

Totodată, cu trimitere la art. 173 din Codul fiscal, prima instanță a concluzionat că Serviciului Fiscal de Stat neîntemeiat a refuzat în admiterea cererii din 20 decembrie 2019, depusă de SA „Orhei-Vin” privind emiterea unui act administrativ de radiere din contul curent generalizat al SA „Orhei-Vin” a creanței în sumă de 506 908 lei.

În circumstanțele enunțate, prima instanță a considerat acțiunea în contencios administrativ depusă de SA „Orhei-Vin” în proces de insolvență ca fiind întemeiată din care motive a fost admisă integral în sensul formulat.

La 30 iunie 2020 Serviciul Fiscal de Stat, Direcția Generală Administrare Fiscală Centru a depus cerere de apel nemotivată, iar la 11 august 2020, prin intermediul oficiului poștal, a fost prezentată motivarea apelului, solicitând admiterea acestuia, casarea hotărârii din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, cu emiterea unei decizii noi de respingere a acțiunii.

Prin decizia din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău a fost admisă cererea de apel depusă de Serviciul Fiscal de Stat. S-a casat integral hotărârea din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani și s-a emis o decizie nouă de respingere a acțiunii în contencios administrativ depusă de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare.

Instanța de apel a motivat soluția prin faptul că cu certitudine s-a constatat faptul că organul fiscal prin răspunsul nr.26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020 întemeiat a refuzat în admiterea cererii privind radiere din contul curent generalizat al SA „Orhei-Vin” în proces de insolvență a sumei de 506 908 lei, precum și a penalităților și amenzilor aplicate, deoarece sumele respective conform deciziei nr.2094-c din 12 noiembrie 2014 a Serviciului Fiscal de Stat, constituie obligații fiscale certe, confirmate prin hotărâre judecătorească irevocabilă.

Instanța de apel a menționat că prima instanță eronat a concluzionat precum că sumele calculate conform deciziei nr.2094-c din 12 noiembrie 2014, este prescrisă, or, conform art.265 alin.(1), (2) lit.f) din Codul fiscal, dacă determinarea obligației fiscale a avut loc în termen sau în perioada stabilită la art.264, ea poate fi stinsă prin executare silită de către Serviciul Fiscal de Stat în conformitate cu prezentul titlu sau de către instanța judecătorească, însă numai în cazul în care acțiunile Serviciului Fiscal de Stat sau sesizarea instanței judecătorești au avut loc pe parcursul a 6 ani de după determinarea obligației

fiscale. Termenul de prescripție se suspendă în cazul în care contribuabilul se află în procedură de insolvență.

A notat instanța de apel că SA „Orhei-Vin” se află în proces de insolvență, iar obligația fiscală în sumă de 506 908 lei, calculată prin decizia nr. 2094-c din 12 noiembrie 2014, a fost prescrisă la data de 12 noiembrie 2020 și numai în condițiile prevăzute la art.173 din Codul fiscal și în Regulamentul privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017.

Nu a fost reținută concluzia primei instanțe precum că din moment ce a fost respinsă cererea de repunere în termen a cererii de validare a creanței în cadrul procesului de insolvență, suma de 506 908 lei, calculată conform deciziei Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei nr.2094-c din 12 noiembrie 2014, este prescrisă, or, neinclusiunea în programul de creanță nu constituie temei de anulare a acestor obligații din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat.

Pe final, instanța de apel a concluzionat că la emiterea actelor administrative contestate - refuzul Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a Serviciului Fiscal de Stat, exprimat în răspunsul nr. 26/4-09/1-40-128 din 15 ianuarie 2020 și decizia Serviciului Fiscal de Stat nr. 33 din 06 februarie 2020 emisă pe marginea contestației depusă de SA „Orhei-Vin”, organul fiscal și-a exercitat dreptul său discreționar în limitele legii și a acționat în mod just la examinarea cererii înaintate de SA „Orhei-Vin” în proces de insolvență.

La 09 iunie 2021 SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare, reprezentată de administratorul Jitaru Constantin și avocata Tatiana Iovu, a depus cerere de recurs nemotivată împotriva deciziei instanței de apel, iar la 09 august 2021 a fost prezentată motivarea recursului, solicitând admiterea acestuia, casarea deciziei din 01 iunie 2021 a Curții de Apel Chișinău, cu menținerea hotărârii din 26 iunie 2020 a Judecătoriei Chișinău, sediul Rîșcani, pe care o consideră legală și întemeiată.

În motivarea recursului SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare a invocat ilegalitatea și netemeinicia deciziei instanței de apel, declarând că Curtea de Apel Chișinău a examinat superficial prezenta speță, apreciind arbitrar probele administrate, cu interpretarea și aplicarea eronată a normelor de drept material în special a Regulamentului privind modul de stingere a obligației fiscale și anulare a sumelor plătite în plus prin prescripție, aprobat prin Hotărârea Guvernului nr. 221 din 11 aprilie 2017, în baza căruia instanța de apel și-a bazat soluția, care are ca scop stabilirea procedurii de stingere a obligațiilor fiscale și anularea sumelor plătite în plus prin prescripție, determinate de Codul fiscal, însă nu stabilește procedura de radiere din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat a obligațiilor fiscale nevalidate de instanța de insolvență.

Recurenta a indicat că instanța de apel nu a ținut cont de faptul că obiect de examinare în prezenta speță constituie radierea din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat a obligațiilor fiscale prescrise și nevalidate de instanța de insolvență în sumă de 506 908 lei, inclusiv plăți de bază în sumă de 354 838 de lei și amenzi și penalități în sumă de 152 070 de lei înregistrate după sine.

Instanța de apel a confundat termenul de prescripție determinat de prevederile art. 264-266 din Codul fiscal cu termenul de prescripție pentru validarea creanței prevăzut de art. 140 alin. (1) și (2) din Legea insolvenței. Mai mult ca atât, conform art. 140 alin. (5) din Legea insolvenței, creanțele neajunse la scadență se consideră scadente din momentul intentării procesului de insolvență.

Afară de aceasta, din dispozițiile art. 141 alin. (1) din aceeași Lege rezultă că cererea de validare a creanțelor are același regim juridic ca și cererea de chemare în judecată, cu excepțiile stabilite la art. 19.

La fel, instanța de apel a ignorat prevederile art. 143 alin. (8) și art. 145 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, care stipulează că, consemnarea judecătorului în tabelul definitiv consolidat al creanțelor are efectul unei hotărâri judecătorești definitive și irevocabile pentru toate creanțele validate, conform valorii și rangului lor, precum și pentru debitor, administrator/lichidator și pentru toți creditorii chirografari și creditorii garantați. După validarea creanțelor din tabelul definitiv, numai titularii creanțelor consemnate în tabel pot să participe la votul planului de restructurare sau la orice repartitie de sume, în caz de faliment etc.

Cu excepția cazului în care notificarea intentării procesului s-a făcut cu încălcarea dispozițiilor prezentei legi, titularul de creanțe, anterioare intentării procesului, care nu depune cerere de validare a creanțelor până la expirarea termenului de înaintare a creanțelor prevăzut prin hotărârea instanței de insolvență, este decăzut, în ceea ce privește creanțele respective, din următoarele drepturi: de a își realiza creanțele împotriva debitorului, a membrilor ori asociațiilor acestuia.

Recurenta a remarcat că prin încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenești, menținută prin decizia irevocabilă din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, care are puterea lucrului judecat, cert s-a constatat faptul că Serviciul Fiscal de Stat a înaintat tardiv spre validare creanța în valoare de 506 908 lei. Respectiva creanță nu a fost validată de instanța de insolvență, nefiind inclusă în tabelul definitiv consolidat al creanțelor.

Consideră că pretinsele obligații fiscale au devenit scadente la momentul intentării procedurii de insolvență, iar Serviciul Fiscal de Stat a pierdut dreptul de a-și valida creanțele în valoare de 506 908 lei pentru care urmează a fi radiate din Sistemul Informațional al Serviciului Fiscal de Stat, or, în sensul art. 143 din Legea insolvenței, urmează a fi executate doar creanțele validate și consemnate în tabelul definitiv consolidat și odată ce organul fiscal nu a depus în termen cerere de validare a creanțelor ultimul a pierdut dreptul la realizarea acestora.

Este greșită concluzia instanței de apel precum că obligația fiscală în sumă de 506 908 lei este certă și urma a fi prescrisă la 12 noiembrie 2020, iar aflarea contribuabilului în procedura de insolvență a suspendat termenul prevăzut la art. 264 din Codul fiscal, deoarece în speță sunt aplicabile prevederile Legii insolvenței, care imperativ reglementează termenii și procedurile de satisfacere a creanțelor față de societate care a fost declarată insolventă, pe când în litigiu s-a constatat că organul fiscal nu a respectat condițiile legale de satisfacere a creanțelor sale.

A susținut că pretinsa obligație fiscală a fost stabilită prin decizia Inspectoratului Fiscal de Stat Orhei nr. 2094-C din 12 noiembrie 2014, adică până la termenul stabilit în hotărârea judecătorească de validare a creanțelor. Faptul că organul fiscal a solicitat repunerea în termenul de validare a creanței în sumă de 506 908 lei confirmă omiterea termenului legal privind satisfacerea acesteia, deoarece potrivit art. 145 alin. (1) lit. d) din Legea insolvenței, omiterea termenului de validare a creanței decade creditorul în dreptul de a-și realiza creanța.

Este eronată și concluzia instanței de apel precum că obligația de 506.908 lei este certă, deoarece nu există nicio hotărâre judecătorească irevocabilă care să confirme certitudinea creanței, fiindcă în hotărârea judecătorească din 23 octombrie 2018 a Judecătoriei Orhei, menținută prin decizia din 16 octombrie 2018 a Curții de Apel Chișinău, instanța de judecată nu s-a expus asupra legalității deciziei și certitudine creanței indicate în ea, acțiunea fiind respinsă ca fiind tardivă, fără a fi soluționat fondul cauzei. Respectiv, pentru a fi admisă, obligația fiscală în sumă de 506908 lei, urma a fi supusă verificării de către instanța de insolvență, pe când în speță nu se atestă atare act judecătoresc irevocabil, prin care s-ar fi dispus încasarea pretinselor obligații fiscale.

Mai mult, prin încheierea din 20 septembrie 2019 a Judecătoriei Orhei, sediul Telenesti, menținută prin decizia irevocabilă din 26 noiembrie 2019 a Curții de Apel Chișinău, instanța de judecată s-a expus doar asupra repunerii în termenul de validare a creanței, dar nu și în privința certitudine acesteia, ca condiție de validare.

În conformitate cu art. 244 alin. (1) din Codul administrativ, hotărârile curții de apel ca instanța de fond, precum și deciziile instanței de apel pot fi contestate cu recurs.

În conformitate cu art. 245 alin. (1) și (2) din Codul administrativ, recursul se depune la instanța de apel în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel, dacă legea nu stabilește un termen mai mic. Motivarea recursului se prezintă Curții Supreme de Justiție în termen de 30 de zile de la notificarea deciziei instanței de apel. Dacă se depune împreună cu cererea de recurs, motivarea recursului se depune la instanța de apel.

Curtea de Apel Chișinău a pronunțat decizia contestată la 01 iunie 2021, însă la actele cauzei nu se atestă date când dispozitivul deciziei a fost notificat SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare.

Totodată, la 16 iulie 2021 Curtea de Apel Chișinău, prin intermediul oficiului poștal, a expediat decizia motivată din 01 iunie 2021 în adresa avocatului SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare, Tatiana Iovu, (f.d. 190), recepționată de către ultima la 23 iulie 2021, fapt ce rezultă din avizul poștal de recepție DS8002066585AS (f.d. 191).

În condițiile enunțate, cererea de recurs inițială depusă la 09 iunie 2021 și partea motivată a acesteia depusă la 09 august 2021, sunt în termen.

La 23 septembrie 2021 în adresa Serviciului Fiscal de Stat și Direcției Generale Administrare Fiscală Centru a fost expediată copia recursului depus de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare, cu înștiințarea despre necesitatea prezentării referinței (f.d. 200), recepționată de către Serviciul Fiscal de Stat la 28 septembrie 2021, fapt ce se confirmă prin avizul poștal de recepție nr. DS8005412955AS (f.d. 202).

La 06 octombrie 2021 Serviciul Fiscal de Stat a depus referință, solicitând să fie declarat inadmisibil recursul depus de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare, deoarece

argumentele invocate în cererea de recurs nu pot constitui temei de admitere a acesteia dat fiind faptul că nu denotă încălcarea sau aplicarea eronată a normelor de drept material sau a normelor de drept procedural de către instanța de apel, respectiv nu constituie temei de casare a deciziei recurate. Or, recursul exercitat conform secțiunii II din Codul de procedură civilă are caracter devolutiv numai asupra problemelor de drept material și procedural, verificându-se doar legalitatea deciziei, dar nu și temeinicia de fapt.

Examinând temeiurile invocate în recursul depus de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare, în raport cu referința depusă și materialele cauzei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție îl consideră inadmisibil, din următoarele motive.

În conformitate cu art. 246, alin. (1) din Codul administrativ, Curtea Supremă de Justiție examinează din oficiu admisibilitatea cererii de recurs. Dacă este inadmisibil, recursul se declară ca atare printr-o încheiere, iar în acord cu alin. (2) din art. 246 din Codul administrativ, recursul se declară inadmisibil în special în cazurile enumerate la literele a)-f).

Din analiza acestor prevederi, rezultă că admisibilitatea/inadmisibilitatea recursului, în special, nu se limitează doar la temeiurile menționate ci urmează să însușească în condițiile Codului administrativ exercitarea efectivă a unui control de legalitate, veritabil bazat pe temeiuri concludente și serioase.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție reține că sintagma „în special” denotă caracterul neexhaustiv al temeiurilor de inadmisibilitate și în același timp oferă un drept exclusiv al instanței de recurs de a filtra cererile de recurs care nu prezintă o motivare suficient de serioasă și care pe cale de consecință nu pot însuși un eventual succes rezultat din examinarea cererii în completul de 5 judecători.

În această ordine de idei, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ reține că, Codul administrativ dezvoltă nu doar caracterul nedevelopativ al recursului dar și cerința de seriozitate a cererii din perspectiva invocării unor veritabile și esențiale încălcări de drept procedural și material capabile să răstoarne deciziile instanței de apel contestate sau, după caz, hotărârile Curții de Apel ca primă instanță într-o eventuală examinare în fond și invocare ex officio a erorilor de drept.

Completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ notează că pentru a trece testul de admisibilitate, cererea de recurs trebuie să conțină o motivare convingătoare și întemeiată în condițiile nominalizate mai sus. Acest argument rezultă și din particularitățile de formă ale reglementării recursului în Codul administrativ și anume din sintagma „motivarea recursului” de la art. 245 alin. (2) din Codul administrativ. În consecutivitate, motivarea cererii de recurs în circumstanțele expuse se referă la formalitățile pe care trebuie să le întrunească cererea în vederea rezistării testului și filtrului de admisibilitate.

De asemenea, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme

de Justiție accentuează că admisibilitatea recursului trebuie privită și în contextul rolului și funcției legale a instanței judecătorești supreme care constă, în special în asigurarea și interpretarea uniformă a legilor la examinarea cauzelor de contencios administrativ.

Astfel, motivarea oricărei cereri de recurs trebuie să țină cont pentru a trece filtrul de admisibilitate și a avea succes, de aceste însușiri de ordin legal fundamental.

În acest sens, CtEDO în jurisprudența sa constantă statuează că dreptul de acces la instanțe nu este absolut. Există limitări implicit admise [Golder împotriva Regatului Unit, pct. 38; Stanev împotriva Bulgariei (MC), pct. 230]. Acesta este în special cazul condițiilor de admisibilitate a unui recurs, întrucât prin însăși natura sa necesită o reglementare din partea statului, care se bucură în această privință de o anumită marjă de apreciere (Luordo împotriva Italiei, pct. 85). Condițiile de admisibilitate ale unui recurs pot fi mai stricte decât pentru un apel (Levages Prestations Services împotriva Franței, pct. 45). Curtea a mai reiterat că modul de aplicare a articolului 6 procedurilor în fața instanțelor ierarhic superioare depinde de caracteristicile speciale ale procedurilor respective, urmând de ținut cont de totalitatea procedurilor în sistemul de drept național și de rolul instanțelor ierarhic superioare în acest sistem. (Botten v. Norway, hotărâre din 19 februarie 1996, Reports 1996-1, p. 141, § 39).

La fel, conform jurisprudenței CtEDO, procedurile cu privire la admisibilitatea căii de atac și procedurile care implică doar chestiuni de drept, și nu chestiuni de fapt, pot fi conforme cu cerințele articolului 6 § 1 (a se vedea *Helmens c. Suediei* 9 octombrie 1991, § 31, Seria A, nr. 212-A).

În circumstanțele menționate, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție ajunge la concluzia de a declara inadmisibil recursul depus de SA „Orhei-Vin” în proces de restructurare.

În conformitate cu art. 230 și art. 246 din Codul administrativ, completul specializat pentru examinarea acțiunilor în contencios administrativ al Colegiului civil, comercial și de contencios administrativ al Curții Supreme de Justiție

dispune:

Recursul depus de Societatea pe Acțiuni „Orhei-Vin” în proces de restructurare se declară inadmisibil.

Încheierea este irevocabilă.

Președintele completului,
judecătorul

Tamara Chișca-Doneva

judecătorii

Nicolae Craiu

Aliona Miron